

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 209. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358937936.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Dog Schelling er endnu den mindst forstandsfjendske; han selv bliver ivrigt forkættet af den af Kierkegaard beundrede Franz Baader, den genfødte Jakob Böhme, der bebrejder ham, at han stiller Treenigheden paa en logisk Balancerstang, men især at han har gjort sig skyldig i det Fritænkeri at nægte den onde Aand som personlig Djævel. De øvrige romantiske Filosofer 210 udtaler sig i Overensstemmelse hermed. Schubert skriver *Drømmens Symbolik*, beskæftiger sig for fuldt Alvor med Drømmetydning - Romantikernes hele Poesi havde jo Drømmen til Ideal - og svælger i Maanesyge og Aandeseeri som i de højeste Kilder til Kundskab. Seerinden fra Prevorst, som Strauss betegnende nok begynder sin Virksomhed med at afsløre, spiller i hin Tid en vigtig Rolle. Görres endelig, han, der under den store Revolution havde istemmet sin «Triumfsang over Roms Fald og det hellige romerske Riges Undergang» senere taget stor og ærefuld Del i Vækkelsen af den tyske Folkeaand under Kampen mod Napoleon, bliver Forfatter af *Den kristelige Mystik*, den Bog, som Kierkegaard læste med hellig Gysen, ruller sig i Martyrernes Blod, nyder Helgenindernes Pinsler og Henrykkelse, skildrer i hvad Orden Glorieudstraaling, Naglegab og Saaret i Siden viser sig paa de Helgener og Helgeninder, som dermed benaades, og kaster sig, han, den fordums Jakobiner, næsegrus ned for den ene saliggørende katolske Kirke, lovsyngende Fyrsternes hellige Alliance. Føj saa hertil Politikerne: Adam Müller, der, som Gottschall træffende har sagt, søger Novalis' blaa Blomst i Politiken og vil sammensmelte Stat, Videnskab, Kirke og Teater til en vidunderlig Enhed; Haller, der skjuler sin Overgang til Katolicismen for at beholde sine Embeder, og som i sin *Restauration af Statsvidenskaberne* grunder disse Videnskaber paa Præstevælden; Leo, mod hvem Ruge fører sin glimrende Angrebskamp, som i samme Aand ivrer mod Tidsalderens Humanitet og Sky for at udgyde de Radikales Blod; Stahl, der i sin Retsfilosofi sammenligner Ægteskabet med Forholdet mellem Kristus og Menigheden, Familien med Treenigheden og den jordiske Arveret med Retten til den himmelske Arv - man lægge alt dette sammen, og man vil føle, hvorledes Romantiken ender som med en sand Heksesabbat, i hvilken Filosoferne spiller de gamle Kærlingers Rolle, under Oplysningshadernes Tordnen, under Mystikernes vanvittige Hyl og under Politikernes Raaben paa Politistat, Kirkemagt og Præstevælde, mens Teologien og Teosofien kaster sig over Videnskaberne og kvæler dem under deres Kærtegn.